

0 1465/1980

Vestnik

GLASILO KOLEKTIVA

LETO XVI., ŠT. 1 • CELJE, JANUAR 1980

Nov motel v Šentjurju

Merx Celje je proslavil novo delovno zmago. TOZD gostinstva in turizma Celje je dne 26. decembra 1979 odprla in izročila svojemu namenu novo gostinsko enoto MOTEL v Šentjurju. Uvodno besedo je imel predsednik delavskega sveta TOZD Kožuh Slavko, ki je pozdravil navzoče predstavnike družbeno političnega življenja občine Šentjur pri Celju in občine Celje, gostinsko turistične delavce in predstavnike številnih organizacij združenega dela. Dejal je, da novi MOTEL ni samo pridobitev za Merx, ampak tudi za Šentjurčane, ki se lahko postavljajo s takim modernim in za kraj prepotrebim gostinskim objektom. Navzoči so nato prisluhnili slavnostnemu govoru, ki ga je imel sekretar osnovne organizacije ZK TOZD tov. Verdnik Miro, ki je dejal:

Danes smo se zbrali, da bi pro-

slavili še eno izmed mnogih delovnih zmag kolektiva Merx in posebej TOZD gostinstva in turizma Celje. Motel, ki ga danes predajamo svojemu namenu je v letošnjem letu za hotelom Merx na Ravnah že drugi gostinsko turistični objekt, ki ga odpiramo.

Zmogljičnost novega motela, ki ustreza kategoriji »B« in ima cca 1700 m² površin, zadovoljuje trenutne potrebe, v bližnji prihodnosti pa bo potrebno poleg sedanjih 29 ležišč dograditi še nadaljnjih 40. Ta dograditev bo možna z relativno majhnimi sredstvi. Nad kegljiščem je namreč v ta namen pripravljena dovolj velika površina z ustrežno nosilnostjo in grobimi priključnimi instalacijami. Restavracija ima 130 sedežev in jo je mogoče pregraditi na tri med seboj ločene dele, kar bo omogočalo sočasno večnamensko koriščenje re-

stavracijskih prostorov. Snack bar ima v dveh delih 50 sedežev in večje število stojišč. Snack bar je namenjen obenem za strežbo gostov kegljišča. Letni vrt bo imel 200 sedežev in bo ob glasbi nudil zabavo ter razvedrilo v spomladanskih in poletnih mesecih. Veliko število parkirnih mest bo omogočalo pristop z avtomobili tudi v času polne zasedenosti. Kuhinja je zasnovana tako, da je možno nuditi sočasno do 200 obrokov po naročilu in do 1000 obrokov družbene prehrane. Zmogljičnost kuhinje za družbeno prehrano je prilagojena potrebam delovnih organizacij na tem področju. Štiristezno avtomatsko kegljišče bo bistveno popestrilo kreativne in športne možnosti kraja. Mnoge delovne organizacije iz Celja in okolice se že sedaj zanimajo za nakup določenih dni ali časa koriščenja kegljišča. Za dobro počutje gostov in visok nivo postrežbe ter storitev bo skrbel 32 članski delovni kolektiv novega motela.

Za koriščenje zmogljičnosti bo zelo pomembno sodelovanje z matičnim hotelom Merx v Celju, ki bo skrbel za zasedenost nočitvenih zmogljičnosti in usmerjanje poslovnih ter turističnih skupin. Tudi druge gostinsko turistične enote Merxa bodo skrbele za medsebojno propagando in izmenjavo gostov, zato ni bojzani, da motel ne bo zaseden.

Sodelovanje s Turističnim društvom Šentjur je zelo dobro, zato upravičeno pričakujemo, da bo preko novega motela mogoče aktivirati doslej še ne v celoti izkoriščeno ponudbo domače dejavnosti in kmečkega turizma. Vzpostavljeni bodo ugodnejši pogoji za populariziranje krajevnih znamenitosti in koriščenje rekreativnih ter športnih možnosti, kar vse bo imelo pomemben finančni odraz v komercialnem gostinstvu. Prav te okolno-

Motel v Šentjurju ob otvoritvi

(nadaljevanje na 2. strani)

Član kolektiva tov. Miro Verdnik med slavnostnim govorom

sti in široke možnosti so nas hrabrile pri odločitvi za gradnjo tega motela. Na odločitev za gradnjo pa je bistveno vplival tudi izjemno aktiven odnos SOB Šentjur in njenih odgovornih predstavnikov do gradnje motela. SOB Šentjur se je z

vso vnemo vključila tudi v pridobivanje vse potrebne dokumentacije in sredstev, s čimer je bil pripravljalni postopek bistveno skrajšan.

Stroški gradnje so znašali:

— Zemljišče in komunalni prispevek	1,350.000,00 din
— Stroški spremembe temeljenja in utrjevanja gradbenega zemljišča	2,400.000,00 din
— Toplovodni razvodi	1,650.000,00 din
— Gradbeno obrtniška in instalacijska dela	21,200.000,00 din
— Zunanja ureditev	5,080.000,00 din
— Stroški zunanjih priključkov in nadzor	1,300.000,00 din
— Oprema s kegljiščem	7,170.000,00 din
— Obratna sredstva	3,250.000,00 din
— 4,8 % energetika	2,100.000,00 din
SKUPAJ	45,500.000,00 din

Kolektiv šentjurskega motela

Pri gradnji objekta so sodelovali in so s krediti udeleženi: LB SB Celje in združena sredstva LB, izvajalec gradbenih del GRADIS oziroma Zavarovalnica TRIGLAV, izvajalec zunanje ureditve NIVO Celje, dobavitelj opreme Slovenijales, dobavitelj opreme Loške tovarne hladilnikov Škofja Loka, dobavitelj opreme Torpedo Rijeka in lastna ter združena sredstva Merx.

Naša temeljna organizacija sama ne bi zmogla tako velikega finančnega napore in je zato sodelovanje večine TOZD Merxa pri financiranju bila edina možnost za realizacijo tega projekta.

Gradnja motela se je pričela oktobra 1978 in je bila glede na geološke pogoje zelo težavna in zamudna. Nosilnost tal je bila daleč pod zahtevano in je zato bilo potrebno vršiti izkope tudi do globine 4 m, neuporaben material pa odvažati izven cone gradbišča. Izkope je bilo potrebno zasuti z novim nosilnim materialom in tako vzpostaviti podlago za gradnjo oziroma temeljenje. Seveda so bili stroški tega posega izredno visoki, širše gledano pa je bilo na tak način mogoče uporabiti za gradnjo sicer neuporabno zemljišče.

Zaradi niza skupnih interesov in možnih racionalizacij ter poenostavitve smo se pri gradnji na kompleksu MOTEL — OBČINA — BLAGOVNICA dogovorili za skupno nastopanje investitorjev oziroma za razdelitev posameznih obveznosti. Tako se je občina obvezala sofinancirati del zunanje ureditve med občino in blagovnico ter zagotoviti zaklonilna mesta za blagovnico in motel. Merx se je obvezal izvesti preko izvajalca NIVO Celje celotno zunanjo ureditev, zagotoviti skupno kotlovnico in toplovodni razvod, nadalje pa še z elektro agregatom zagotoviti tudi rezervno energijo. Vse to je pogojevalo izredno dobro koordinacijo in sodelovanje. Pred gradnjo in med časom gradnje je bilo potrebno pridobiti še nekatera zemljišča in stavbe, ki jih je bilo potrebno porušiti. To odgovorno in težavno nalogo je prevzela občina Šentjur in lahko ugotovimo, da jo je tudi uspešno rešila. Enako uspešno je bil razrešen tudi problem skupnega ogrevanja glede na različne termine otvoritve objektov, tako da je ob otvoritvi nove občinske stavbe bilo pravočasno zagotovljeno ogrevanje.

Predstavnikom občine Šentjur in vsem strokovnim službam, ki so s svojim prizadevnim delom pomagali sproti in hitro razreševati problematiko med gradnjo se želimo iskreno zahvaliti, saj bi brez takšnega dobrega sodelovanja ta Motel danes še ne mogli predati svojemu namenu. Zahvaljujemo se tudi za uspešno sodelovanjem vsem di za uspešno sodelovanje vsem

(nadaljevanje na 3. strani)

(nadaljevanje iz 2. strani)

tistim delavcem, ki so kakorkoli pomagali v pripravah med gradnjo in pri otvoritvi objekta.

V prepričanju, da bo nov motel v Šentjurju opravičil pričakovanja bodočih gostov prosim predsednika delavskega sveta TOZD gostinstva in turizma Celje, da preda

motel v obratovanje, delavcem motela pa želim veliko delovnih uspehov.

Nato je predsednik DS tov. Kožuh Slavko odprl objekt in povabil navzoče na ogled objekta ter na skupno zakusko. Delavcem motela pa je zaželel veliko delovnih uspehov pri opravljanju del in nalog.

Kaj nam prinaša leto 80?

Začetek leta in dogodki, ki so sledili kar zapovrstjo v delovni organizaciji, SOZD in širše so sicer nadaljevanje aktivnosti iz leta 1979, so pa kljub temu specifični in zaskrbljujoči. Že samo dejstvo, da se pojavljajo določeni indikatorji krize v svetu, nas sili k poglobljanju in razmišljanju kaj in kako z našim gospodarstvom.

Prvi ukrepi so že sprejeti s sprejemom Unije in seveda takoj nato Republiške resolucije, ki je bila sprejeta 26. 12. 1979. Resolucijske smernice so rezultat dejanskega stanja v našem gospodarstvu. Jedro oziroma srž resolucije se lahko povzame v kaj kratkem povzetku; stabilizirati cene in s tem gospodarstvo, povečati izvoz in zmanjšati uvoz, rast osebnih dohodkov povečevati s 25 % manjšo intenziteto, kot bo rastel dohodek, ter končno zmanjšati skupno in splošno porabo, oziroma osebne prejemke, ki se pokrivajo iz materialnih stroškov, povečati največ za 10 %.

Poleg teh omejitev še resolucija omejuje porast osebnih dohodkov v družbenih službah, bankah, zunanje in grosistične trgovine na največ 16 %. Poleg vsega resolucija omejuje investicijsko dejavnost samo na objekte, ki bodo povečevali izvoz, na dokončanje že preko polovice zainvestiranih objektov. Za vse druge objekte se bodo investicije omejevale (tudi trgovine se lahko gradijo samo v strnjjenih naseljih), razen določenih vzgojnovarstvenih objektov, bolnic in domov za ostarele.

Poleg vseh teh ukrepov pa želimo povečati produktivnost ob minimalnem povečevanju zaposlovanja in še to povečevanje zaposlovanja predvsem na delovnih mestih materialne proizvodnje. Skratka resolucija izraža željo in zahtevo, vsaj delno uspeti doseči zamujeno.

Ob vseh teh globalnih nalogah, ki nam jih narekuje resolucija in predvidenih sistemskih zakonih, nas še bolj obvezuje ZZZ in v njem opredeljeni ter z zakonom o ugotavljanju skupaj ustvarjenega prihodka in dohodka konkretizirane

prihodkovne odnose, da se organiziramo in posluujemo na osnovi skupno ustvarjenega prihodka v reprodukcijah in blagovnih linijah. Ob teh ugotovitvah se že na začetku leta 1980 verjetno pričenjajo problemi v naši delovni organizaciji. Poleg splošnih vse jugoslovanskih stabilizacijskih ukrepov, smo se mi dogovorili in odločili za reorganizacijske posege, ki naj bi doprinesli svoj delež k stabilizacijskim ukrepom, k racionalizaciji poslovanja. Tudi na tem področju je leta 1980 dokazalo, da bo polno presenečen. Referendum ni uspel v delovni organizaciji Tkanina, Center in Moda, kar pomeni precejšen zastoj v nadaljnjem uresničevanju vsem nam znanega programa. Kako naprej? Se sprašujemo vsi. Za nekatere je verjetno najlažja rešitev, čakajmo 6 mesecev, nato ponovno neuspeli referendum. Kakšen bo takrat rezultat, lahko samo ugibamo. Mislim, da je to res dokaj poenostavljena rešitev, bojim pa se, da v danem trenutku tudi edina, kolikor ne bi po pravni poti uspeli najti drugačnih rešitev.

Rešitev »čakanja« je vsekakor neugodna za našo delovno organizacijo, saj nam je nejasna organizacijska oblika velika zavora pri realizaciji resolucijskih nalog, kakor tudi pri pripravi smernic za srednjeročni plan. Zato se ne smemo zadovoljiti s čakanjem, temveč moramo ne glede na organiziranost v SOZD iskati znotraj najboljše organizacijske in vsebinske rešitve za tista področja, kjer v našem poslovanju ne dosegamo zadovoljivih uspehov.

Naša prvenstvena naloga mora biti usmerjena v organiziranje take komercialne službe, da bo lahko strokovno obvladovala, ne samo trženje, temveč tudi osnove samoupravnega sporazumevanja, dohodkovnega povezovanja in ne nazadnje znala s politiko poslovanja in dogovarjanja pridobivati sredstva za razširitev materialne osnove dela.

Seveda je vzporedno nujno vzpostavljati strokovno in koordinacijsko povezavo v proizvodni dejav-

nosti. Obe skupaj ne moreta dobro delovati brez dobro organizirane investicijske službe, vsi skupaj pa programe realizirati preko finančnega poslovanja, katero je za dane razmere že dokaj dobro organizirano. To so globalni cilji, ki bi jih sicer združevali na nivoju SOZD ob uspeli reorganizaciji. Vemo, da je bila taka oblika organiziranosti predvidena najkasneje s 1. 3. 1980. To ni zgolj slučaj. Tako tudi naša delovna organizacija je čutila to potrebo. Zato moramo v tem vmesnem času te službe sami vzpostaviti in se dopolniti do te mere, da se bomo v nadaljevanju nemoteno lahko vključevali v organiziranost Dobrine, oziroma se sposobni razvijati naprej, kolikor v Celju ne uspemo skupaj s celjsko trgovino realizirati sprejetega programa.

Mislim, da bodo morali naši samoupravni organi skupaj z najodgovornejšimi strokovnimi delavci in družbenopolitičnimi organizacijami čimprej sprejeti program razvoja delovne organizacije, ob upoštevanju predvidenih reorganizacijskih posegih, oziroma predvideti kako se bo naša delovna organizacija razvijala v tem petletnem obdobju, ki je pred nami, če program ne bo realiziran.

Vsekakor to ni lahka in enostavna naloga, ob dejstvu, da moramo ustvarjati dohodek pod mnogo težjimi pogoji kot v preteklosti ter dejstvu, da moramo vsem nam zagotoviti perspektivni razvoj in konstanten prihodek oziroma dohodek.

Moj namen ni bil polemično prikazati stanje, v katerem se nahajamo. Želel sem samo strniti nekaj dejstev, nad katerimi se moramo zamisliti vsi in vsak po svojih sposobnostih in možnostih doprinesti k konstruktivnim rešitvam splošno gospodarskega in specifičnega položaja delovne organizacije »Merx« v letu 1980.

Gračnar Jože

ZAHVALA

Najiskrenejše se zahvaljujemo vsem, ki ste tako številno spremili našega dragega očeta

IVANA PAVLINCA

darovali vence in cvetje

Še enkrat iskrena hvala!

Cvetko Pavlinc, Silvo Pavlinc, Mira Salobir.

Dramlje trgovsko nekdanj in danes

Krajevna skupnost Dramlje z naselji Svetelka, Laze, Vodule, Pletovarje, Jazbine in Straža na gori šteje danes približno 1450 prebivalcev in je trgovsko in gostinsko zanimiva.

Grobi obrisi te dejavnosti so v preteklosti bili naslednji: V Dramljah sta bili pred drugo svetovno vojno dve trgovini in štiri gostilne. Ena trgovina z mešanim blagom je bila pri farni cerkvi, lastnik je bil trgovec Čater, druga pa blizu cerkve v Šentilju. Lastniki te trgovine so se često menjavali to so bili Saveli, Zdolšek, Lešnik, Lotrič, Jesenek in drugi. Ker je bila Čatrova trgovina najbolj založena in najbolj konkurenčna je druge izpodrinila. V času okupacije je bila Čatrova trgovina zaplenjena.

Po osvoboditvi je privatna trgovska dejavnost kmalu zamrla in že leta 1946. je bila ustanovljena N-PROZA, t. j. Nabavno prodajna zadruga iz katere se je leta 1956 rodila Kmetijska zadruga KZ. V Dramljah so celo ustanovili Kmetijsko obdelovalno zadrugo, ki pa nikoli ni pognala solidnih korenin. Reorganizacija zadrugištva je male KZ ukinila in jih združila v večje enote, to je bila KZ Kalobje, ki se je čez nekaj let preimenovala v KZ Bodočnost. Kasneje se je čista trgovska dejavnost ločila od kmetijske dejavnosti, ustanovljeno je bilo trgovsko podjetje Resevna s poslovalnicami v vseh krajih šentjurske občine. Leta 1968 se je trgovsko podjetje Resevna pridružilo trgovskemu podjetju Merx Celje, ki je imelo poslovalnico v bivši Čatrovi trgovini.

Potrebe po dostojnem trgovskem lokalu v Dramljah so rastle, zato je bilo leta 1975 zgrajeno lepo in prostorno poslopje, v katerem so sedaj samopostrežna trgovina, tehnični in tekstilni oddelek ter bife z letnim vrtom. Maja 1975 je bil market izročen svojemu namenu. Upravičenost investicije izkazuje promet, ki je sila hitro rasel. Leta 1974 je bil v starem Čatrovem lokalu 3,31 milj., leta 1975 v novih lokalih 5,71 milj. in lani, to je leta 1979 že 16 milj. din.

Dokler julija 1976 pod Dramljami ni stekla avtomobilska cesta Slovenika je malo kdo vedel za ta lepi del naše zemlje. S priključkom na avtocesto v Lazah se je kraj pričel izredno naglo razvijati. Masovno so pričeli z gradnjo enostanovanjskih hiš, na pobočju Uršule, Pletovarj, Slemen in Svetelke, ki so nagnjena proti jugu, pa so vznikle počitniške hišice, ki dajejo kraju povsem novi videz.

Pogled na Dramlje — za cerkvijo nekdanja trgovina

Novi market v Dramljah spreminja podobo kraja

Po markirani poti iz Svetelke se lahko napotimo na ogled partizanske bolnišnice »Zima«, ki je v naselju Cerovec trdo ob avtomobilski cesti. Iz Dramelj vodi proti severu preko Gornjih Slemen makadamska cesta proti Žičam, ki so že v Dravinjski dolini. Spotoma se lahko ustavimo in si ogledamo razvaline nekoč mogočne Žičke kar-

tuzije, ki je bila razpuščena v 18. stoletju za vlade Jožefa II. Na Malih Slemenih je rojstna hiša prvoborca in narodnega heroja Miloša Zidanška — po njem bo tudi poimenovana nova stavba osnovne šole, ki jo bodo sredi februarja izročili svojemu namenu.

Ernest Rečnik, Šentjur

Po poteh partizanske Jelovice

V okviru že tradicionalnega tekmovanja »Po stezah partizanske Jelovice« smo se dne 13. 1. 1980 tega tekmovanja udeležili trije Merxovci: Kolenc Cveto, Vovk Daniel in Kolar Jože.

Ekipo smo sestavljali rezervni vojaški starešine in mladinci. Večina nas tekmovalcev je bila iz Krajevne skupnosti Ostrožno, katere Združenje rezervnih vojaških starešin in aktivna ZSMS je bilo zadolženo, da sestavi ekipo, ki bo zastopala občino Celje v Dražgošah.

V programu tekmovanja ekip ZRVS in ZSMS je bilo poleg teka zajeto še znanje iz topografije, taktike in streljanja z malokalibrsko puško na 25 m.

Otvoritvene slovesnosti so se pričele ob 7. uri v Kropi. Takoj zatem pa so bile ekipe po štartnih številkah pozvane na testiranje iz znanja topografije in taktike za RVS, za mladince pa splošno znanje iz SLO in zgodovine vojn in njih sestavi. Po opravljenem pismenem

delu smo odšli na strelišče, kjer je bilo potrebno izstreliti po tri naboje vsakemu članu ekipe v eno tarčo. Ob 9.30 uri pa smo štartali pred kulturnim domom v Kropi na 12 km dolgo progo proti Dražgošam. Proga se je strmo dvigala vse do spomenika narodnega heroja Petra Kebeta, pred katerim se je bilo treba v mimohodu pokloniti. Kljub težavnim in naporni progi pa je bilo po prihodu skozi cilj v Dražgošah vse pozabljeno in nikomur od nas ni bilo žal naporov, ki smo jih vložili za priprave na tekmovanje niti na samem tekmovanju.

Vzdušje v Dražgošah je bilo res enkratno in nadvse pristrčno. Poleg ekip ZRVS in ZSMS so še nastopale ekipe teritorialne obrambe. JNA in milice v pohodnem teku in biatlonu. Nastopile pa so tudi ekipe rekreativcev v teku na smučeh.

Poleg tekmovalcev so v Dražgošah prihajale velike skupine planincev in pohodnikov iz bližnje in daljnje okolice, da bi počastile spomin

na dražgoško bitko.

Ob zaključni slovesnosti pred 6000 udeleženci, ki so se je udeležili predsednik ZSS Vinko Hafner, predsednik RO ZZB Slovenije Janez Vipotnik, generalpodpoldkovnik Branko Jerkič in drugi je slavnostni govornik Franc Puhar-Aci obudil spomine na borbeno pot Cankarjevega bataljona in na dražgoško bitko, kateri so še danes živa izročila narodnoosvobodilnega boja, pravica in odgovornost vsakega našega občana, da se usposablja in pripravlja za obrambo in zaščito naše domovine. Za našo varnost bomo poskrbeli sami na izkušnjah dražgoške in drugih bitk, ki so dragoceno vodilo za krepitev splošnega ljudskega odpora in pripravljenost vsakega izmed nas, da brani pridobljeno in da mu ne bo nobena žrtev prevelika.

S prizorišča smo odhajali z zares prijetnimi vtisi z željo, da bi se še kdaj udeležili pohoda in to kot ekipa DO Merx.

Jože Kolar

Stabilizacija, kaj je to?

Med tipične značilnosti prvih dni stabilizacijskega leta kaže uvrstiti napore in povečano zavest o politični in gospodarski zaostrenosti, ki se kaže v naporih za normalizacijo gospodarskih tokov, pa tudi strah in pomisleke, da ne bi bili pri izpeljavi neposrednih nalog, zastavljenih v resoluciji družbenega plana, premalo odločni in premalo učinkoviti. Želja nas vseh je, da bi ta akcija zajela vsa področja življenja in dela in da pri tem ne bi prihajalo do izjem, ki so vedno boleče. Vprašanj, ali mislimo tokrat zares, ali bomo dovolj odgovorni pri izvajanju sklepov predsedstva CK ZKJ. Za leto 1980 je dovolj, med njimi so tudi takšna, ki niso v prid prizadevanjem delovnega človeka, saj izražajo brezbriznost in neodgovornost in včasih dajejo videz, kot da je moč izbojevati stabilizacijo z nekaj sestanki, z nekaj naglo pripravljene sicer sicer dobronamernimi akcijami in poročili, ki vsebujejo nekaj namišljenih podatkov.

Predvsem bi se morali zavedati in opozarjati, da ta hip še ni znani izrazitejših učinkov stabilizacijskih ukrepov in restrikcij v vsej njihovi razsežnosti, da pa se bodo le-te odražale v napovedanih ukrepih. Zmanjševanje vseh oblik pora-

be tako investicijske, splošne, skupne in osebne v gospodarstvu, negospodarstvu in zmanjševanju zveznega, republiškega in občinskega proračuna. Sprejeti bodo nekateri sistemski zakoni in dogovori med republikami, ki bodo imeli predvsem namen usmerjanja delitve dohodka in osebnih dohodkov.

Predlagane spremembe posebej poudarjajo, da se mora v letu 1980 bistveno zmanjšati obseg negospodarskih investicij. Izjema je le stanovanjska gradnja in gradnja objektov, ki so prizadeti pri elementarnih nesrečah. Velika pozornost je namenjena varčevanju nafte in njenih derivatov saj se problemi na tržišču nafte v svetu vse bolj zaostčujejo. Če bo prišlo do povečanja cen nafte nad ocenami, ki so bile postavljene ob določanju ekonomske politike za leto 1980, se bo moral zmanjšati predvideni uvoz nafte in drugega blaga, saj bo le na ta način mogoče zadržati deficit plačilne bilance v predvidenih okvirih. Temeljne naloge politike na področju cen so zaustavitve neugodnih teženj. Zagotoviti bo potrebno upočasnitev rasti cen in življenskih stroškov.

Na področju investicijskih vlaganj bo treba podrobneje opredeliti kriterije za nadaljno investicij-

ske aktivnost, ki se jim mora podrediti tudi kreditna politika in odločitve bank. Predvidene omejitve bodo že sistemsko dane v novem zakonu, ko bo sprejet v letošnjem letu, vplivale pa bodo na zmanjšanje dosežane dinamične rasti in povzročile, da bomo morali nekatero nalogo prenesti v naslednje srednjeročno obdobje.

Med najpomembnejšimi opredelitvami v resoluciji, ki naj vpliva na krepitev materialne osnove dela je zahteva, da bi z razporejanjem dohodka dosegli počasnejšo rast osebnih dohodkov in hitrejšo rast sredstev za razširitev in modernizacijo poslovanja. Osebnih dohodki bodo lahko naraščali 5 % počasneje od rasti mase dohodka, medtem ko sredstva za skupno porabo lahko naraščajo največ do 14 %.

Ob vseh teh ukrepih, posebno ko govorimo o osebnih dohodkih in skupni porabi se pojavi nevarnost, ki se tu in tam tudi kaže v negodovanju, češ da je treba ob stabilizaciji računati s slabšim življenjem za vse, kar zelo lahko pelje v pasivnost delavcev in občasno apatičnost. Gre skratka za dajanje prave dimenzije vsakemu izmed navedenih ukrepov, kar se sicer lahko zgodi, da bomo več razpravljali o tem, kako se bomo drug z drugim izenačili v najrazličnejših omejitvah, v siromašenju ali opu-

(nadaljevanje na 6. strani)

(nadaljevanje iz 5. strani)

ščanju tistega kar že imamo in kar je sestavni del našega življenja. To pa seveda ni in ne sme biti cilj sedanje akcije. Na skoraj vseh področjih našega dela in življenja imamo še toliko rezerv in neizkoriščenih možnosti, da se nam ob pametnem in boljšem delu ter jasnih zavesti, kaj hočemo, ni treba bati nazadovanja.

Stvarno se moramo dogovoriti za prednostni red posameznih nalog in predvideti možne učinke, ker se nam bo sicer zgodilo, da bomo prevečkrat in predolgo hru-meče razpravljali o varčevalnih ukrepih, ki imajo le omejene učin-

ke, v tem ko velikih zares pomembnih stvari ne bomo videli. Tako zdaj že veliko govorimo o varčevanju z vrečkami v trgovini, veliko manj in premalo pa o resničnem varčevanju z energijo o boljši izrabi delovnega časa, o drugačnem racionalnejšem začetku in koncu dela, o boljšem izkoriščanju strojev in naprav ter podobno. Toda stabilizacija bo učinkovita le takrat, ko bo imela širše samoupravne značilnosti, vztrajen, sistematičen a ne dramatiziran tok, ob udeležbi in podpori najširšega kroga ljudi, predvsem pa takrat, ko ne bo delovnega človeka, ki bi vprašal »stabilizacija, kaj je to?«

Frančeškin Žare

Pozitiven ali negativen rezultat referendumu

Zadnje čase, skoraj bi rekel dnevno, slišimo besedo »referendum«. Beseda je latinskega izvora in pomeni to o čemer se mora odločiti. Beseda je v naši gramatiki glagolnik. Omenjena je večkrat v zakonu o združenem delu. Določene samoupravne akte je treba sprejeti z referendumom, torej takšne, ki jih določa bodisi zakon ali pa organi upravljanja o kakšnih važnih sistemskih odločitvah, ki zadevajo poslovanje OZD, reorganizacije in podobno. Vsebinska, ki je predmet referendumu, mora biti na glasovalnem listku nedvoumno napisana in postavljena kot vprašanje, na katerega član kolektiva odgovori z »da« ali »ne«. Če se je volivec pozitivno odločil, potem bo obkrožil besedo »da«, v nasprotnem primeru pa bo obkrožil besedico »ne«. Toliko za uvod.

Sedaj pa pogledimo uspešnost in neuspešnost odločanja z referendumom поблиže. Najvažnejše in odločujoče je, kako so ljudje z vsebino take zadeve, o kateri bodo odločali na referendumu, seznanjeni. Lahko trdim, da je neuspeh referendum posledica slabe informiranosti ne samo na zboru, ampak v delovnih skupinah. Za uspešnost referendumu so potrebne večmesečne temeljite priprave. Dejansko mora biti vsak delavec seznanjen z referendumskim vprašanjem. Vedeti mora, zakaj je postavljeno referendumsko vprašanje, kako bo event. odločitev vplivala na njegovo bodoče socialno varnost, opravljanje del in nalog, njegov OD itd. Niz raznih občutljivih vprašanj se poraja pred obravnavo na referendumu. Zlasti tudi takih, ki morda

za tistega, kateri tolmači referendumski akt, niso pomembna, jih pa delavec — samoupravljalec v delovnem procesu dnevno ima pred očmi in mu vzbujajo občutek negotovosti.

Da je pri obravnavi vprašanj, ki bodo postavljena na referendum, potrebna detajlna ekonomska analiza, ni treba posebej poudarjati. Delavci morajo jasno vedeti, ali bodo s svojo odločitvijo zagantirali ekonomičnejše poslovanje. Kot samoupravljavci in hkrati dobri gospodarji morajo presojsati in osvetliti zadevo z več strani. Razmisliti morajo tudi o tem, kako bo vplivala npr. referendumsko odločitev o reorganizaciji na številčno zasedbo kadra, zlasti strokovnih služb na vrhu. Postavlja se vprašanje, ali je odločitev potrebna bolj zaradi zvrstitve kadrov ali pa zaradi smotrnejšega gospodarjenja. Slednje je zlasti odločilnega pomena prav zaradi tega, ker TOZD stavlja-

jo vedno več pripomb, koliko morajo plačevati za usluge skupnim službam ne samo v lastni DO, ampak zlasti v SOZD, nimajo pa od tega nič ali bore malo. Taka ocena je včasih sicer preveč splošna. To pa zopet potrjuje dejstvo, da mora sleherna reorganizacija predvideti korak naprej v cilju smotrnega in cenenege poslovanja. Če o tem delavca — samoupravljavca ni moč prepričati, potem referendum gotovo ne bo uspel.

Običajno delavci na zborih ali samoupravnih delovnih skupinah obravnavajo samoupravni akt, kot npr. Sporazum o združevanju v določeno DO. Če so na tak akt stavljene pripombe, je treba te pripombe v posebnem vsklajevalnem postopku vskladiti z event. pripombami ostalih TOZD. Do referendumu mora biti tak akt vsebinsko in tekstualno tako dodelan, da tvori izvršno listino za podpis. Za vse to so z zakonom določeni roki, ki jih ni mogoče skrajšati in prilagajati po svoje. Registrsko sodišče posebej preverja, kako so bili spoštovani roki in ob priglasitvi za vpis zahteva tudi pismena dokazila.

Rekel sem, da so za uspešno izvedbo referendumu potrebne temeljite priprave. Čas za priprave pa ne sme biti okrnjen zaradi tega, ker je dan za referendum že vnaprej določen, z drugimi besedami, potrebno je dan referendumu določiti po tem, ko so razprave v kolektivu zaključene odnosno lahko še tudi prej, če se realno presodi, da bodo obravnave v kolektivu zaključene do določenega roka. Zato ne kaže v nobenem primeru prehitovati. Bolje je, da si vzamemo več časa, kakor pa, da doživimo neuspeh, kajti v tem primeru moramo stvar ponavljati od začetka. Zakonodajalec določa, da isto vprašanje ne more biti pred iztekom 6-mesečnega roka ponovno postavljeno na odločitev z referendumom. Gre namreč za odločanje o statusnem vprašanju in v takih primerih določa 26. člen republiškega Zakona o referendumu in drugih oblikah osebne izjavljanja (Ur. list SRS, št. 23/77) 6-mesečni rok.

Zahtevna garancija

Neka delovna organizacija je za svoj izdelek dala garantni list, na katerem je sledeče tehnično navodilo:

- Če izdelku ni priloženo posebno navodilo o uporabi in vzdrževanju, mora kupec upoštevati naslednje:
- da je pohištvo v zaprtem prostoru in v normalnih pogojih 18 — 22° C in 55 — 75 % relativne vlage,
- da je pohištvo oddaljeno od izvora toplote 70 — 150 cm, sicer ga je treba zavarovati s toplotnimi izolacijami in da ni izpo-

stavljeno nepotrebni sončni svetlobi.

Mimogrede povedano, da posebno navodilo o uporabi pohištvenemu komadu ni bilo priloženo. Če bi kupec ob nakupu vedel, kako občutljivo je pohištvo glede na temperaturo in vlago in kakšne pogoje bi moral zagotoviti, verjetno se ne bi odločil za nakup, še posebej ne, ker ne bi mogel kupiti termometra — le teh namreč od oktobra 1979 dalje v celjskih trgovinah ni, pa tudi ne v ljubljanskih.

Gornje navodilo se je ob nakupu omare nahajalo v originalno zavitim kartonu.

Kako spoštujemo delovno disciplino in naložbene delovne obveznosti

Skupna disciplinska komisija kot pooblaščen organ izrekanja disciplinskih ukrepov je v času svojega enotnega delovanja v skladu svoje pristojnosti, obravnavala celo vrsto različnih in tudi po vsebini precej zapletnih disciplinskih primerov, ki predstavljajo resno nevarnost obstoječega delovnega re-

da in hkrati takojšno aktiviranje vseh samoupravnih dejavnikov z nalogo proučitve in razreševanja negativnih pojavov in disciplinskih ter delovnih prestopkov.

Iz predstavljene tabele, ki vsebuje podrobne podatke o številu in vrsti izrečenih disciplinskih ukrepov po TOZD so evidentni izrečeni di-

sciplinski ukrepi skupaj z vsebino delovnih kršitev. Bralcu puščamo v presojo njihov komentar in mnenje, samoupravnim organom in odgovornim delavcem v TOZD in DSSS pa vodilo in razmislek o učinkovitosti izrečenih disciplinskih ukrepov.

PODATKI O IZREČENIH DISCIPLINSKIH UKREPIH ZARADI KRŠITEV DELOVNIH DOLŽNOSTI, STORJENIH V LETU 1979

Izrečen ukrep	Opis kršitve	TOZD									Skupaj	
		11	12	14	15	30	33	50	51	60		91
OPOMIN	zamujanje na delo, zamujanje z malice, neopravičeni izostanek, nepravilno opravljanje dela, predčasno odhajanje z dela, samovoljno zapuščanje dela med delovnim časom, površen odnos do dela				1	6		5	1	3		16
JAVNI OPOMIN	neopravičeni izostanki do 5 dni, odklonitev dela, poskus odtujitve blaga, zamujanje na delo, predčasen odhod, nepravočasno sporočilo o odsotnosti, nepravilno vpisovanje v evidenčno knjigo, samovoljno odločanje o delovnem času				12	2	5		3		22	
RAZPOREDITEV NA DRUGA DELA	malomarno in nevestno opravljanje dela zaradi neznanja, malomarno opravljanje dela, izdaja potrjenih računov	1				3		1			5	
DENARNA KAZEN	pretep v delovnih prostorih					1		3			4	
PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA POGOJNO	neopravičeno odklanjanje dela, poskus odtujitve blaga, uživanje alkoholnih pijač med delom, nevestno opravljanje dela	1				5	2	1		2	11	
PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA NEPOGOJNO	neopravičeni izostanki nad 5 dni, vinjenost med delom, prisvojitve premoženja	1	1	1	7	2	2			1	15	

SKUPAJ 73

LEGENDA:

- 11 — TOZD prodaja Laško
- 12 — TOZD prodaja Šentjur
- 14 — TOZD prodaja Slovenj Gradec
- 15 — TOZD prodaja Šoštanj
- 30 — TOZD grosist
- 33 — TOZD mlin
- 50 — TOZD pekarn in slaščičarn Celje
- 51 — TOZD pekarna in slaščičarna Rogaška Slatina
- 60 — TOZD transport in obrtne storitve
- 91 — DSSS Ravne na Koroškem Kadrovske splošni sektor

KAVA

KAVA

Naše dopisnike vabimo k sodelovanju in prosimo, da svoje prispevke pošljejo na uredništvo do 15. dne v mesecu, če želimo, da bo Vestnik redno izhajal.

Iz sodne prakse

Temeljno sodišče v Celju — enota v Celju je obsodilo TOZD gostinstvo in turizem Celje zaradi storjenega prekrška po Zakonu o gostinski dejavnosti, češ da je v letu 1979 pri opravljanju gostinske dejavnosti v bifeju ESPRESSO na Ljubljanski cesti v Celju točilo odprto pivo v vrčkah, ki niso bili napolnjeni do s črto označene mere, ampak približno 2 cm pod črto, kar je v nasprotju z 39. in 41. členom posebnih uzanc v gostinstvu. Za očitano kršitev pa je kriva tudi SLEMENIK ŠTEFKA, natakarcica v tej gostinski enoti, ker se ni držala poslovnih običajev. Sodišče je izreklo obd. pravni osebi denarno kazen v višini 15.000,00 din, obd. Slemenik Štefki pa 1.000,00 din, ki jo mora plačati v 2 mesecih po pravnomočnosti sodbe. Razen tega mora plačati TOZD gostinstva in turizma Celje še stroške kazenskega postopka, pri čemer se odmeri povprečnina na 1.000,00 din.

Iz obrazložitve sodbe:

Javni tožilec očita obema obdolžencema storitev gospodarskega prestopka opisanega v krivdoreku te sodbe. Predstavniki obd. pravne osebe in obd. Slemenikova se zagovarjata smiselno enako in stori- tev gospodarskega prestopka priznavata. Povedala sta, da je do tega prišlo v poletnem času, ko se odpre sezona točenja odprtega piva. Pivo se pri točenju peni in ker stranke ne rade čakajo, se je res zgodilo, da pri točenju niso počakali, da bi se pena polegla v dovoljni meri. Potem ko se je pena polegla pa se je videlo, da je v kozarcu za kakšen centimeter premalo natočenega piva.

V dokazne namene je sodišče na glavni obravnavi vpogledalo zapisnik SO Celje, Občinskega inšpek-

torata ter podatke o predkaznovanosti.

Iz zapisnika z dne 8. 6. 1979 pa tudi iz zagovora obdolžencev je sodišče ugotovilo, da je obd. pravna oseba v svojem bifeju ESPRESSO v Ulici V. prekomorske brigade 2 v Celju v resnici točila odprto pivo v vrčke, pri tem pa delavke niso pazile, da bi se pena polegla v tolikšni meri, da bi se videlo ali je pivo natočeno do črte, ki označuje volumen vrčka. Pivo je bilo natočeno tako, da je bilo potem, ko se je pena polegla, v vrčku do 2 cm premalo pijače. Takšno poslovanje, ki po prepričanju sodišča ni posledica zgolj preobilice dela, temveč tudi slabe organizacije, pa je v nasprotju z dobrimi poslovnimi običaji, kot to zahtevajo določila 8. člena Zakona o gostinski dejavnosti. Posebne uzance v gostinstvu, zlasti v svojem 39. smiselno pa tudi v 41. členu določajo, da mora količina pijače, s katero se postreže gostu ustrezati normativom. Očitani gospodarski prestopki je torej obd. pravni osebi v celoti dokazan.

Za ta gospodarski prestopki pa je odgovorna tudi obd. Slemenikova. Kot je to sama povedala, potrdil pa je to tudi predstavnik obd. pravne osebe, je Slemenikova zaposlena kot natakarcica v navedenem bifeju. V času inšpekcije pregleda je, kot je to ugotovil inšpektor, ravno ona točila vrčke s pivom in to tako, da je bilo v vrčku premalo piva. Navodil za takšen način točenja pa obdolženka ni dobila od nikogar. Obtoženka je gostin-

ska delavka, s končano gostinsko šolo, zato se je nedvomno zavedala, da je takšno poslovanje nepravilno in da pomeni gospodarski prestopki. Kljub temu pa je lahkomišlno mislila, da do prijave, s tem pa tudi do gospodarskega prestopka ne bo prišlo, če pa bo že prišlo, pa bo stanje sanirala s tem, da bo dotočila pivo. Očitati ji je zavestno malomarnost.

Za storitev očitane gospodarskega prestopka je v 16. členu Zakona o gostinski dejavnosti zagrožena kazen in sicer za pravno osebo v višini od 3.000,— do 500.000,— din denarne kazni, za obd. odgovorno osebo pa v višini od 500,— do 15.000,— din denarne kazni. Pri izreku kazni je sodišče kot olajševalno pri obd. pravni osebi upoštevalo, da doslej še niso bili kaznovani za tovrstni gospodarski prestopki, pri obd. Slemenikovi pa razen tega, da doslej še ni bila kaznovana, še skrb za družino. Kot obteževalno je sodišče štelo to, da je bilo s takšnim poslovanjem nedvomno oškodovanih več strank, pa tudi razloge generalne prevencije. Pri upoštevanju teh okoliščin je sodišče obema obdolžencema izreklo kazen v okviru zakonskih določil. Sodišče meni, da so kazni dovolj visoke, da bodo pozitivno vplivale ne samo na obdolženca, temveč tudi na druge gostinske delavce, potencialne storilce podobnih dejanj.

Ker sta bila obdolženca obsojena za očitani gospodarski prestopki, je obd. pravna oseba dolžna plačati stroške tega postopka in sicer povprečnino odmerjeno na 1.000,00 din.

Sodba še ni postala pravomočna.

Še k članku »Dramlje trgovsko nekdanj in danes«. Fotografija predstavlja novo šolo, ki je locirana na drugi strani našega Marketa in bi morala biti uvrščena na str. 4. Žal pa je zaradi pomanjkanja prostora prišla na zadnjo stran.

merx/estnik

Urejuje uredniški odbor:

MOJSILOVIČ Bogomir, dipl. oec.

PESEC Janez, oec.

POSINEK Romana

URATARIC Breda, dipl. ing.

PLANKO Vera

Odgovorni urednik:

ČMER Ladislav, dipl. iur.

Izhaja mesečno

Tisk:

TOZD Papirkonfekcija Krško
Naklada 2900 izvodov

